

Research Paper

Determining the Mediating Role of Body Image Satisfaction in the Relationship Between Personality Traits and Self-Esteem in Adolescent Girls in Tehran

Sahar Nazemian¹, Hossein Ebrahimi Moghaddam ^{*2}, Malek Mirhashemi³

1. PhD student in psychology, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran

2. Associate Professor, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran

3. Associate Professor, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran

Received: 2024/09/23

Revised: 2025/05/30

Accepted: 2025/05/31

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.71952/jpmm.2025.1184840

Keywords:

Body Image Satisfaction, Personality Traits, Self-Esteem

Abstract

Background and purpose: The present study aimed to explain self-esteem based on personality traits with the mediating role of body image satisfaction.

Methods: This research employed a descriptive-correlational design using structural equation modeling. The statistical population consisted of all female high school students in Tehran during the academic year 2022–2023. A total of 410 participants were selected through multi-stage cluster sampling. Data were collected using the Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES), the short form of the NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI) and the Swami and Garcia's Satisfaction with Body Image Scale (SWBI). Data analysis was conducted using structural equation modeling.

Findings: The results indicated that neuroticism had a negative and openness to experience had a positive direct effect on self-esteem, whereas agreeableness, conscientiousness, and extraversion did not have significant direct effects. Furthermore, body image satisfaction had a direct effect on self-esteem and mediated the relationship between neuroticism and extraversion and conscientiousness with self-esteem. However, it did not mediate the relationship between openness and agreeableness, with self-esteem.

Conclusion: The findings of this study highlight that body image satisfaction is not only directly associated with self-esteem but also mediates the relationships between neuroticism and extraversion and conscientiousness and self-esteem. These results underscore the importance of integrating personality and cognitive-perceptual factors in understanding adolescents' self-esteem.

Citation: Nazemian S, Ebrahimi Moghaddam H, Mirhashemi, M. Determining the Mediating Role of Body Image Satisfaction in the Relationship Between Personality Traits and Self-Esteem in Adolescent Girls in Tehran Journal of Psychological Methods and Models. 2025; 16(59):29-44.

***Corresponding Author:** Hossein Ebrahimi Moghaddam

Address: Associate Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Roudehen Branch, Iran

Tell: 09123021698

Email: hem_psy@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

Personality traits, self-esteem, and body image satisfaction are topics that are examined in the field of individual psychology and human communication. Self-esteem is a positive and negative evaluation that a person feels about themselves (1). Among the influential factors in self-esteem, personality traits can be mentioned. According to the McCrae and Costa personality model, personality traits are inherent internal predispositions that shape self-perception, self-sufficiency, and personal goals and are biologically determined (8). They identify the five global dimensions of personality: extraversion, neuroticism, conscientiousness, agreeableness, and openness. Many studies convincingly demonstrate that self-esteem and personality dimensions, especially the Big Five personality factors, are positively correlated and have positive correlations with each factor individually (9,10). In fact, self-esteem is part of our personality, and to enhance it, it is necessary to have a sense of personal worth derived from life challenges that showcase our successes (12). Self-esteem correlates differently with each of the five factors of personality; the highest correlation has been reported between neuroticism and negative self-esteem, and in addition, extraversion and conscientiousness show a moderate correlation, while agreeableness and openness show a weak correlation with positive self-esteem (13).

Self-esteem is one of the fundamental components of self-awareness and plays a key role in adolescent development as it is related to mental health and the meaning of life goals (12). Low self-esteem can lead to distress and excessive self-blame, sensitivity to criticism, fear of failure, a strong desire for approval from others, perfectionism, guilt feelings, excessive focus on past mistakes, pessimism, envy, and anger (6).

Nowadays, numerous studies have shown that body image dissatisfaction is prevalent in many societies, and it's no wonder that researchers are trying to identify factors that lead to body dissatisfaction. Personality traits and self-esteem are among the factors

that have received attention in this regard. Body image is a multi-faceted, personal, and dynamic concept that includes individuals' positive and negative perceptions, thoughts, behaviors, and attitudes about their bodies and appearance (7). In fact, body image is not merely an expression of biological characteristics or perceived responses from others, although these factors certainly influence levels of body satisfaction. What determines it is the way the body is experienced and evaluated by the individual, and the ultimate outcome depends on personal factors (personality, self-esteem), interpersonal factors (family, friends, media), biological factors (genetic traits, body mass index, certain cognitive impairments), and cultural factors (norms and social values) (22). In a systematic review research, examined the predictive role of personality traits in body dissatisfaction. Based on their findings, a large and positive effect size was observed for neuroticism, a small and negative effect size for conscientiousness and extraversion, and a negligible negative effect size for openness and agreeableness (23). McNeill, Best, and Davis also found that women have greater body dissatisfaction than men, and personality factors are significantly related to body image dissatisfaction in both genders (24). According to them, many personality traits predict body dissatisfaction in both men and women, for example, in men, high neuroticism and low conscientiousness, and in women, high neuroticism are predictors of body image dissatisfaction. Low self-esteem is also one of the most significant factors confirming body image dissatisfaction (23). In fact, there is an inverse relationship between body image dissatisfaction and self-esteem, and if individuals are dissatisfied with their body image, their self-esteem decreases, which can affect their psychological well-being (25).

The main purpose of these types of studies is to understand how this relationship shapes individuals' self-image. Therefore, we aimed to investigate whether body image affects the relationship between personality traits and self-esteem. Accordingly, considering the theoretical and empirical

relationships, we designed this set of relationships in the form of a model.

Materials and Methods

The present study was conducted with a correlational approach based on structural equation modelling. The population included all female high school students in Tehran city who were studying in the academic year 1401-1402. Among them, 410 participants were selected through a multi-stage random sampling method from different geographical regions including north, south, east, west, and central Tehran. From each geographical area, one educational district was randomly selected, and from each district, 2 schools were randomly chosen, and then 50 students from each school were randomly selected. The procedure was as follows: the questionnaires were distributed among the selected students, and after providing a brief explanation of the research objectives, the researcher informed them about the research process and emphasized the importance and necessity of their sincere cooperation. After completing the informed consent form and obtaining their informed consent, they were included as research participants.

Tools

Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES): This questionnaire was developed by Rosenberg in 1965 and consists of ten items that measure an individual's positive and negative feelings about themselves. The scoring of this questionnaire is binary (agree/disagree).

NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI): This questionnaire was originally developed by McCrae and Costa for the normal population and has been widely used in research and clinical applications over the past decade. Its original version was adapted by Costa and McCrae in 1992 to measure the five-factor personality model (Neuroticism, Extraversion, Openness, Agreeableness, and Conscientiousness).

Satisfaction with Body Image Scale (SWBI): The Satisfaction with Body Scale was designed and tested by Soweto and Garcia in 2002. This questionnaire, aiming to

assess individuals' satisfaction with their body image. The questionnaire consists of 22 items and aims to measure the level of satisfaction with the body.

Findings

The sample consisted of 117 individuals (28.54%) aged 16, 143 individuals (34.88%) aged 17, and 150 individuals (36.58%) aged 18. The analysis of the direct relationships among the variables indicates that the path from neuroticism to self-esteem is statistically significant, whereas the paths from extraversion, agreeableness, and conscientiousness to self-esteem are not significant. In contrast, both openness to experience and body image satisfaction exhibit significant direct effects on self-esteem. With regard to body image satisfaction, neuroticism, extraversion, and conscientiousness demonstrate significant direct effects, while openness to experience and agreeableness do not show statistically meaningful relationships. To assess the indirect effects, the bootstrapping method was employed. The findings reveal that neuroticism, extraversion, and conscientiousness have significant indirect effects on self-esteem through body image satisfaction, whereas the indirect effects of openness to experience and agreeableness on self-esteem via body image satisfaction are not statistically significant.

Discussion

In explaining this finding, it can be said that personality traits may have significant effects on individuals' self-esteem. Self-esteem refers to an overall sense of worth and respect for oneself and plays a crucial role in individuals' behaviors, motivations, and relationships. These effects may vary depending on the combination of personality traits in each individual. Kaur and Singh, in their study on the relationship between personality and self-esteem, examined the predictive role of the Big Five personality factors in self-esteem and found that personality traits influence individuals' lives in all domains, and the relationship between self-esteem and the Big Five personality factors depends on individual differences (32).

Conclusion

Also, the direct path from Body Image Satisfaction to Self-esteem is significant. In explaining this finding, it can be said that Body Image Satisfaction, as the individual's experience of their body, can have a significant impact on self-esteem. These studies indicate that Body Image Satisfaction and self-esteem have a significant and reciprocal relationship, and the direct path from Body Image Satisfaction to Self-esteem can play a crucial role in shaping and enhancing individuals' positive feelings of self-worth.

Another result of the present study was that the indirect effect of personality traits on self-esteem through Body Image Satisfaction was confirmed. In other words, Body Image Satisfaction mediates the relationship between personality traits and self-esteem. Many studies investigate the role of Body Image Satisfaction mastery in the relationship between personality traits and self-esteem. One theory proposed in this regard is the self-acceptance theory, which suggests that Body Image Satisfaction can act as a mediator in the relationship between personality traits and self-esteem. According to this theory, individuals who have self-acceptance abilities and are more satisfied with their body image generally have higher

self-esteem. In other words, self-acceptance of one's body image facilitates positive personality traits such as self-awareness, self-confidence, and self-acceptance, which consequently enhance self-esteem (48).

Ethical Considerations compliance with ethical guidelines

The cooperation of the participants in the present study was voluntary and accompanied by their consent.

Funding

No funding.

Authors' contributions

Design and conceptualization: Sahar Nazemian, Hossein Ebrahimi Moghadam
Methodology and data analysis: Sahar Nazemian, Malek Mirhashemi
Supervision and final writing: Sahar Nazemian, Hossein Ebrahimi Moghadam, Malek Mirhashemi

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

تعیین نقش واسطه‌ای رضایت از تصویر بدن در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و عزت نفس در نوجوانان دختر شهر تهران

سحر ناظمیان^۱، حسین ابراهیمی مقدم^{۲*}، مالک میرهاشمی^۳

۱. دانشجوی دکترای روان شناسی، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

۲. دانشیار، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

۳. دانشیار گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

چکیده

مقدمه: هدف از این پژوهش، تبیین عزت نفس براساس ویژگی‌های شخصیت با میانجی‌گری رضایت از تصویر بدن بود.

روش: این پژوهش در زمره پژوهش‌های توصیفی از نوع همبستگی با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر تهران در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند که از بین آن‌ها ۴۱۰ آزمودنی با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از مقیاس عزت نفس روزنبرگ، فرم کوتاه سیاهه پنج عامل شخصیت نئو و مقیاس رضایت از تصویر بدن سوئوتو و گارسیا، استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش معادلات ساختاری انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که روان‌رنجورخویی به طور منفی و گشودگی به تجربه به طور مثبت بر عزت نفس اثر مستقیم دارند، ولی توافق‌پذیری، وجدان‌گرایی و برون‌گرایی بر عزت نفس اثر مستقیم معنی‌دار ندارند. همچنین، رضایت از تصویر بدن بر عزت نفس اثر مستقیم و در رابطه بین روان‌رنجورخویی و برون‌گرایی و وجدان‌گرایی با عزت نفس نقش میانجی دارد. اگر چه در رابطه بین گشودگی به تجربه، توافق‌پذیری و عزت نفس نقش میانجی ندارد.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که رضایت از تصویر بدن نه تنها به‌طور مستقیم با عزت نفس در ارتباط است، بلکه در رابطه بین روان‌رنجورخویی و برون‌گرایی و وجدان‌گرایی و عزت نفس نیز نقش واسطه‌ای دارد. این یافته‌ها بر اهمیت ترکیب عوامل شخصیتی و شناختی-ادراکی در تحلیل عزت نفس نوجوانان تأکید می‌کنند.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۲

تاریخ داوری: ۱۴۰۴/۰۳/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۰

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:
10.71952/jpmm.2025.1184840

واژه‌های کلیدی:

عزت نفس، رضایت از تصویر بدن، ویژگی‌های شخصیتی

* نویسنده مسئول: حسین ابراهیمی مقدم

نشانی: گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

تلفن: ۰۹۱۲۳۰۲۱۶۹۸

پست الکترونیکی: hem_psy@yahoo.com

مقدمه

ویژگی‌های شخصیتی، عزت‌نفس و رضایت از تصویر بدن، موضوعاتی هستند که در زمینه روان‌شناسی فردی و ارتباطات انسانی مورد بررسی قرار می‌گیرند. عزت‌نفس ارزیابی‌ای مثبت و منفی است که شخص درباره خود احساس می‌کند (۱). عزت‌نفس ادراک شخص از نقاط قوت و ضعف خود، توانایی‌ها، نگرش‌ها و ارزش‌هایش تعریف می‌شود که تحول آن از بدو تولد آغاز و به طور مستمر تحت تاثیر تجارب زندگی رشد می‌کند (۲).

عزت‌نفس یکی از مؤلفه‌های اساسی خودآگاهی است و از جایگاهی کلیدی در ساختار نوجوانی برخوردار است. چرا که با سلامت روان و معنای هدف زندگی در ارتباط است (۳). پژوهش‌های فراوانی عزت‌نفس را عامل مهمی در حفاظت نوجوانان از مشکلات جدی سلامت روان می‌دانند (۴، ۵). عزت‌نفس پایین می‌تواند منجر به ناراحتی و خودسرزنش‌گری افراطی، حساسیت بیش از حد به انتقاد، ترس از اشتباه، تمایل زیاد به راضی نگه داشتن اطرافیان، کمال‌گرایی، احساس گناه و تمرکز بیش از حد بر اشتباهات گذشته، بدبینی، حسادت و خشم باشد (۶). عزت‌نفس عاملی اساسی است که می‌بایست در افسردگی نوجوانان در نظر گرفته شود. از سوی دیگر، عزت‌نفس بالا می‌تواند آغاز و حفظ روابط اجتماعی را تسهیل نماید که نتیجه آن شبکه‌های اجتماعی قوی‌تر و دسترسی بهتر به حمایت‌های هیجانی، ابزاری و اطلاعاتی است که می‌تواند به دستاوردهای مثبت در بسیاری از حوزه‌های زندگی ورای روابط (از جمله مدرسه، کار، سلامت روان و جسم) منتهی شود (۷). عزت‌نفس بالا همچنین، باعث تقویت پشتکار پس از شکست یا مردود شدن می‌شود که خود دوباره به دستاوردهای بهتری در زندگی منتهی می‌شود (۷).

از میان عوامل موثر در عزت‌نفس می‌توان به ویژگی‌های شخصیت اشاره داشت. براساس مدل شخصیتی مک کری و کاستا، ویژگی‌های شخصیتی و دیعه‌هایی درونی هستند که خودپنداره، حس خودکفایتی و اهداف شخصی را شکل می‌دهند و به طور زیستی تعیین می‌شوند (۸). آن‌ها پنج عامل بزرگ شخصیت را شناسایی کرده‌اند: برون‌گرایی (گرایش به اجتماعی بودن، پرانرژی بودن، جست‌وجوی تحریک بیرونی و تمایل به تعامل فعال با دیگران)، روان‌رنجورخویی (تمایل به تجربه هیجانات منفی مانند اضطراب، افسردگی، خشم و ناپایداری هیجانی)، وجدان‌گرایی (ویژگی مرتبط با مسئولیت‌پذیری، نظم‌مندی، هدف‌گرایی و خودکنترلی در رفتار و تصمیم‌گیری)، توافق‌پذیری (گرایش به همدلی، همکاری، نوع‌دوستی، انعطاف‌پذیری و رفتار صلح‌آمیز با دیگران) و گشودگی به تجربه (ویژگی مرتبط با تخیل، کنجکاوی، خلاقیت، تنوع‌طلبی و پذیرش

ایده‌ها و تجربیات جدید). پژوهش‌های بسیاری به طور قانع‌کننده‌ای نشان می‌دهند که عزت‌نفس و تک تک عوامل بزرگ شخصیت با یکدیگر ارتباط دارند (۹، ۱۰). در ساختارهای نظری شخصیت، پنج عامل بزرگ به عنوان ویژگی‌های هسته‌ای و زیربنایی شخصیت مطرح‌اند، در حالی که عزت‌نفس به عنوان یک ویژگی سطح بالاتر و حاصل تعامل یا کارکرد این صفات در زمینه‌های رفتاری و اجتماعی شناخته می‌شود (۱۱). در واقع، عزت‌نفس بخشی از شخصیت ماست و برای ارتقا آن لازم است که از حس ارزشمندی شخصی ناشی از چالش‌های زندگی که موفقیت‌های ما را به نمایش می‌گذارند برخوردار بود (۱۲). عزت‌نفس با هر کدام از پنج عامل بزرگ شخصیت به طور متفاوت همبستگی دارد. بیش‌ترین همبستگی بین روان‌رنجورخویی و عزت‌نفس به طور منفی گزارش شده است. افزون بر این، برون‌گرایی و وجدان‌گرایی به طور متوسط، توافق‌پذیری و گشودگی به تجربه به طور ضعیف با عزت‌نفس همبستگی مثبت نشان می‌دهند (۱۳). از دیدگاه تحولی نیز بسیاری بر این باورند که صفات شخصیتی، عزت‌نفس را تحت تأثیر قرار می‌دهد زیرا صفات شخصیتی و صورت‌دهندگان خلقی آن، قبل از عزت‌نفس شکل می‌گیرند (۱۴).

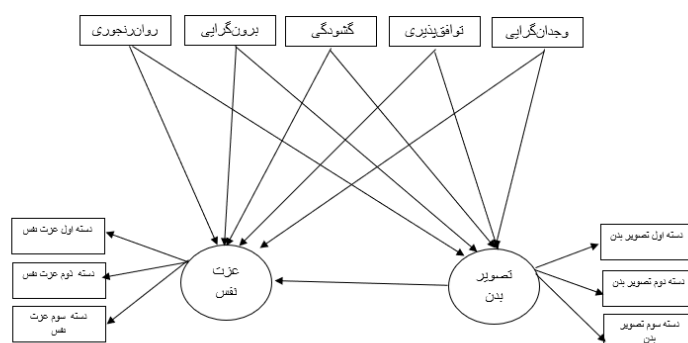
مطالعات بسیاری نشان می‌دهند که عزت‌نفس در نوجوانی در مقایسه با کودکی و بزرگسالی در پایین‌ترین سطح خود واقع می‌شود که یکی از دلایل آن بلوغ است زیرا باعث ایجاد تغییرات در بدن در خلال این دوران می‌شود. همان‌طور که می‌دانیم، یکی از مهمترین مراحل رشد در نوجوانی و ظهور بزرگسالی به چالش کشیدن مشکلات هویتی است که تصویر بدن از اصلی‌ترین موضوعات آن است (۱۵). تصویر بدن مفهومی چندوجهی، شخصی و پویا شامل ادراک مثبت و منفی، افکار، رفتارها و نگرش افراد درباره بدن و ظاهر خود است (۱۶). نوجوانان توجه بسیار زیادی به بدن خود دارند و مرتباً ظاهر خود را واری می‌کنند (۱۷). نوجوانان دارای اضافه وزن، تجربه نارضایتی از تصویر بدن و عزت‌نفس شکننده به دلیل نگرانی بیش از اندازه درباره بدن خود دارند که باعث تأثیرات منفی از جمله خودداری از تعاملات اجتماعی می‌شود (۱۸). نارضایتی از بدن در میان نوجوانان به شدت آشکار است و مطالعات نشان می‌دهند که ۲۴٪ تا ۴۶٪ از دختران نوجوان و ۱۲٪ تا ۲۶٪ از پسران نوجوان نارضایتی قابل‌ملاحظه‌ای از بدن خود را نشان می‌دهند (۱۹). متأسفانه این رفتارهای نسبتاً رایج با طیفی از عواقب منفی در ارتباطند. عدم‌رضایت از بدن پیش‌بینی‌کننده اختلالات خوردن، اضافه وزن و چاقی و در مطالعات طولی پیش‌بینی‌کننده سایر مشکلات روانی از جمله عزت‌نفس پایین، علائم افسردگی، افکار خودکشی و افت کیفیت زندگی شخصی در زمینه سلامتی و همچنین، افت عملکرد

نارضایتی از تصویر بدن در هر دو جنس رابطه مستقیم دارند. به باور آنها بسیاری از ویژگی‌های شخصیتی منجر به پیش‌بینی نارضایتی از بدن در مردان و زنان می‌شود، مثلاً در مردان روان‌رنجوری بالا و وجدان‌گرایی پایین و در زنان روان‌رنجوری بالا از پیش‌بین‌های تصویر بدن هستند (۲۴). از سوی دیگر، یک رابطه معکوس بین عدم رضایت از تصویر بدن و عزت نفس وجود دارد و اگر افراد از تصویر بدن خود رضایت نداشته باشند، عزت نفس آنها کاهش می‌یابد که این امر می‌تواند بهزیستی روانشناختی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد (۲۵).

رویدادهای بسیاری می‌توانند عزت نفس یا احساسات درباره خودارزشمندی را علی‌الخصوص در حوزه‌های اختصاصی آن تحت‌الشعاع قرار دهند (۲۶). توجه به نقش عزت نفس در سلامت روان نوجوانان به لزوم انجام پژوهش‌هایی به منظور شناخت این عوامل موثر در افزایش عزت نفس به خصوص در دختران نوجوان می‌انجامد. بنابراین ضروری است که پژوهشگران بر شناسایی مکانیزم‌های میانجی که تأثیرات سودمند عزت نفس بالا را تشریح می‌کنند، بیش‌تر متمرکز شوند. به دنبال آن، مداخلات متمرکز بر تقویت عزت نفس می‌توانند برای افراد و جامعه مفید واقع شوند. بنا بر اشاره‌های نظری که مطرح شد، در این پژوهش قصد بر آن بود که به رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با عزت نفس با پاسخ به این سؤال پرداخته شود که آیا تصویر بدن بر رابطه بین صفات شخصیتی با عزت نفس تأثیر دارد یا خیر؟ با در نظر گرفتن روابط نظری و پژوهشی این مجموعه روابط در قالب مدل زیر طراحی شد.

در حوزه‌های کار، خانه و روابط اجتماعی می‌شود (۲۰). پژوهشگران شرح می‌دهند که سطوح پایین عزت نفس در نوجوانان مؤثر با دغدغه آن‌ها درباره قضاوت دیگران از ظاهرشان در ارتباط است (۲۱).

امروزه پژوهش‌های متعددی نشان داده‌اند که نارضایتی از تصویر بدن در بسیاری از جوامع شایع است و جای تعجب نیست که پژوهشگران سعی در شناسایی عواملی دارند که منجر به نارضایتی از بدن می‌شود. ویژگی‌های شخصیتی از جمله عواملی است که در این زمینه مورد توجه قرار گرفته است. در واقع، تصویر بدن تنها نمایانگر داشته‌های بیولوژیکی یا پسخورندهای دریافت‌شده از دیگران نیست. اگرچه این عوامل قطعاً سطوحی از رضایت از بدن را تحت تأثیر قرار می‌دهند، ولی آنچه تعیین‌کننده است، شیوه‌ای است که بدن توسط شخص تجربه و ارزیابی می‌شود و نتیجه نهایی بستگی به عوامل فردی (شخصیت و عزت نفس)، عوامل بین فردی (خانواده، دوستان و رسانه)، عوامل زیستی (صفات ژنتیکی، شاخص توده بدنی^۱، برخی موارد آسیب‌شناختی) و عوامل فرهنگی (نرم‌ها و ارزش‌های اجتماعی) دارد (۲۲). محققان در مروری سیستماتیک نقش پیش‌بینی‌کننده ویژگی‌های اصلی شخصیت را در نارضایتی از بدن مورد بررسی قرار داده‌اند و براساس یافته‌های آن‌ها، اندازه اثر مثبت و بزرگی برای روان‌رنجورخویی، اندازه اثر کوچک و منفی برای وجدان‌مداری و برون‌گرایی و اندازه اثر منفی ناچیزی برای گشودگی به تجربه و توافق‌پذیری مشاهده می‌شود (۲۳). پژوهش دیگری نشان داده است که زنان نارضایتی بیش‌تری نسبت به مردان از بدن خود دارند و عوامل شخصیتی به طور معناداری با

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

^۱.BMI

مواد و روش‌ها

این پژوهش با رویکرد همبستگی و مبتنی بر الگویابی ساختاری بود. جامعه آماری تمامی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم مشغول به تحصیل در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ شهر تهران بودند که از بین آن‌ها ۴۱۰ آزمودنی با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای از میان مناطق جغرافیایی شمال، جنوب، شرق و غرب و مرکز تهران انتخاب شدند. به این صورت که ابتدا از هر منطقه جغرافیایی، یک منطقه آموزشی به صورت تصادفی انتخاب شد. سپس، از هر منطقه ۲ مدرسه انتخاب شد. مدارس انتخاب‌شده عبارت بودند از دبیرستان‌های دخترانه حضرت فاطمه، شهدای هفتم تیر، فاطمه زهرا و ۲۲ بهمن، صهبای صفا، نرجس نوین، سرای دانش، نور نرگس و کوثر و زینب. در مرحله بعد از هر مدرسه یک کلاس به طور تصادفی انتخاب شد. پس از کسب رضایت آگاهانه از دانش‌آموزان، آنها به عنوان نمونه‌ی پژوهش وارد مطالعه شدند. پژوهشگر با توضیح و شرح مختصری از اهداف طرح، آن‌ها را در جریان پژوهش قرار می‌داد و بر اهمیت و ضرورت همکاری صادقانه آنان تاکید می‌نمود. نمونه‌ی این پژوهش از نظر سن متشکل از ۱۱۷ نفر (۲۸/۵۴ درصد) ۱۶ سال، ۱۴۳ نفر (۳۴/۸۸ درصد) ۱۷ سال و ۱۵۰ نفر (۳۶/۵۸ درصد) ۱۸ سال بودند.

ابزار گردآوری اطلاعات

مقیاس عزت‌نفس روزنبرگ^۱: این مقیاس توسط روزنبرگ در سال ۱۹۶۵ طراحی شده و شامل ده گزینه است که به سنجش احساسات مثبت و منفی فرد درباره خود می‌پردازد. نحوه نمره‌گذاری به شکل (موافقم و مخالفم) است. همبستگی این آزمون با مقیاس رضایت از زندگی، در گروهی از نوجوانان ۰/۴۳ و در گروهی دیگر از نوجوانان ۰/۵۴ گزارش شده است (۲۷). در پژوهشی دیگر با نمونه ۱۲۰ نفری از دانش‌آموزان، ضریب آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه ۰/۷۱ گزارش شده است (۲۸). با توجه به همبستگی مثبت بین نمره‌های حرمت خود کوپراسمیت با حرمت خود کلی روزنبرگ (۰/۶۱) می‌توان گفت که مقیاس عزت‌نفس روزنبرگ از اعتباری مناسب برخوردار است (۲۸). در ایران، در پژوهشی ضریب پایایی این آزمون در مورد نمونه‌ای از دانشجویان در دانشگاه شیراز با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۶۹ و با استفاده از روش تنصیف ۰/۶۹ گزارش شده است. افزون بر این، ضریب بازآزمایی این پرسش‌نامه در فاصله یک هفته و سه هفته به ترتیب، ۰/۷۷ و ۰/۷۸ به دست آمده است (۲۹).

فرم کوتاه سیاهه پنج عاملی^۲: این مقیاس توسط کاستا

و مک کری در سال ۱۹۹۲ برای سنجیدن مدل پنج عاملی شخصیت (روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق‌پذیری و وجدان‌گرایی ساخته شده است. در مورد اعتبار این مقیاس، نتایج مطالعات گوناگون نشان می‌دهد که زیر مقیاس‌های آن، همسانی درونی بالایی دارند. کاستا و مک کری (۳۰) بیان داشتند که ضریب آلفای کرونباخ برای این زیرمقیاس‌ها بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۹ با میانگین ۰/۸۱ متغیر است. در ایران پژوهشی در شیراز با نمونه ۵۰۲ نفری نتایج مشابهی را بدست آورده و ضرایب آلفای کرونباخ را برابر $E=0.71$, $O=0.57$, $A=0.71$, $C=0.83$, $N=0.81$ و ضریب آزمون-آزمون مجدد در فاصله زمانی ۶ ماه را برابر با $E=0.74$, $O=0.76$, $A=0.6$, $N=0.53$ گزارش کرده است (۳۰).

مقیاس رضایت از تصویر بدن^۳: مقیاس رضایت از تن در سال ۲۰۰۲ به وسیله سوئوتو و گارسیا طراحی و آزمون شده است. این مقیاس ۲۲ گزینه دارد که بصورت طیف لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. امتیازات کلی بالاتر حاکی از رضایت از تصویر تن بالاتر است (۳۱). در پژوهشی بررسی روایی عاملی این آزمون با روش چرخش واریماکس بر روی ۳۶۱ دانشجو انجام شد که حاکی از یک عامل کلی بود. به وسیله این مقیاس، دو گروه خوش‌اندام و بداندام به وسیله روایی افتراقی از هم متمایز شدند. پایایی آن نیز با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۱ بدست آمد (۳۱).

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و برازش مدل و آزمون فرضیه‌ها، از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل معادلات ساختاری در نرم‌افزار SPSS-27 و AMOS-26 استفاده شد.

نتایج

در پی یافتن هدف پژوهش یعنی تعیین نقش واسطه‌ای رضایت از تصویر بدن در رابطه‌ی بین ویژگی‌های شخصیتی روان-رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی به تجربه، توافق‌پذیری و وجدان‌گرایی با عزت‌نفس، تعداد ۴۱۰ دختر مورد بررسی قرار گرفتند.

پیش از تحلیل آماری داده‌ها، نخست مفروضه‌های نرمال بودن و عدم همخطی مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در ادامه بیان می‌شود. برای تعیین نرمال بودن از شاخص‌های کجی و کشیدگی استفاده شد. نقطه برش ± 3 را برای چولگی مناسب می‌دانند. برای شاخص کشیدگی نیز مقادیر بیش از ± 10 در روش آماری مدل‌یابی معادلات ساختاری مسئله‌ساز است. مقادیر کسب شده برای کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش نشان از

3. Satisfaction with Body Image Scale (SWBI)

1. Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES)

2. NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI)

در جدول ۱ شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی و هم‌چنین، همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده است. برای متغیر رضایت از تصویر بدن و عزت نفس با توجه به فقدان مولفه و زیرمقیاس از روش دسته‌بندی گویه^۱ استفاده شد و گویه‌های این دو پرسش‌نامه در قالب سه دسته گویه وارد مدل شد. دسته‌بندی گویه، یک روش آماری است که در مدل‌یابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی تاییدی استفاده می‌شود که در آن به جای استفاده از شاخص‌های تک موردی، شاخص‌هایی را با ترکیب چندین گزینه مرتبط ایجاد می‌کنند، این رویکرد برای پرداختن به مسائل گوناگون مربوط به تخمین و تفسیر مدل استفاده می‌شود.

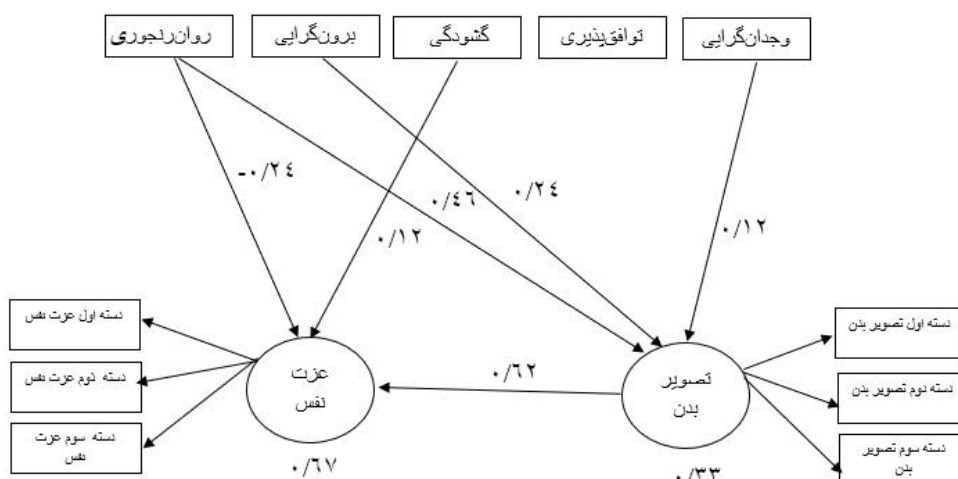
برقرار بودن پیش‌فرض نرمال بودن داشت. بررسی پیش‌فرض عدم هم‌خطی استفاده از آماره‌های عامل تورم واریانس و شاخص تحمل نشان داد که هیچ یک از مقادیر مربوط به شاخص تحمل کمتر از ۰/۴۰ (شاخص تحمل: روان‌رنجورخویی: ۰/۵۳، برون‌گرایی: ۰/۴۵، گشودگی به تجربه: ۰/۵۰، توافق‌پذیری: ۰/۶۰ و وجدان‌گرایی: ۰/۵۱) می‌باشد. مقادیر مربوط به شاخص عامل تورم واریانس بالاتر از ۱۰ (عامل تورم واریانس: روان‌رنجورخویی: ۴/۶، برون‌گرایی: ۰/۵، گشودگی به تجربه: ۲/۸، توافق‌پذیری: ۳/۲ و وجدان‌گرایی: ۵/۴) نمی‌باشد. به همین دلیل به مفروضه عدم هم‌خطی اطمینان حاصل شد.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	M	SD	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱. روان‌رنجورخویی	۳۵/۲۹	۶/۸۲	۱						
۲. برون‌گرایی	۴۰/۰۰	۵/۱۵	۰/۰۲۳	۱					
۳. گشودگی به تجربه	۳۶/۸۹	۴/۴۵	۰/۱۷۳**	۰/۳۳۱**	۱				
۴. توافق‌پذیری	۴۰/۰۳	۵/۶۵	۰/۱۷۶**	۰/۲۹۴**	۰/۳۳۱**	۱			
۵. وجدان‌گرایی	۳۹/۹۴	۴/۶۲	-۰/۰۶۵	۰/۴۹۷**	۰/۳۱۰**	۰/۲۵۷**	۱		
۶- رضایت از تصویر بدن	۶۲/۰۰	۱۷/۲۸	-۰/۴۳۵**	۰/۲۶۱**	۰/۰۸۸	-۰/۰۰۳	۰/۲۶۱**	۱	
۷- عزت نفس	۷/۰۷	۲/۵۱	-۰/۴۹۶**	۰/۲۴۶**	۰/۱۳۳**	-۰/۰۰۶	۰/۲۶۰**	۰/۶۳۱**	۱

** $P < ۰/۰۱$ * $P < ۰/۰۵$

در ادامه نتایج بررسی اثرهای مستقیم و غیرمستقیم با استفاده از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در قالب شکل ۲ ارائه شده است.

شکل ۲. ضرایب مسیر استاندارد متغیرهای پژوهش در مدل اصلی

^۱. Item Parcelling

شاخص‌های برازش مدل ساختاری در جدول ۲ نشان داده شده است که نشانگر برازش مورد تایید مدل است.

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل ساختاری

شاخص برازندگی	دامنه قابل پذیرش	مدل پژوهش
خی‌دو (χ^2)	-	۸۰/۳۹۷
نسبت خی‌دو به درجه آزادی	کم‌تر از ۳	۲/۹۷۴
شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۷۱
شاخص برازندگی فزاینده (IFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۷۱
شاخص نیکویی برازش (GFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۶۴
ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)	کم‌تر از ۰/۰۸	۰/۰۶۹
ریشه دوم میانگین مربعات باقی‌مانده (SRMR)	کم‌تر از ۰/۰۸	۰/۰۳۴

در جدول ۳ اثرات مستقیم و در جدول ۴ متغیرها نشان داده شده است.

جدول ۳. بررسی اثرات مستقیم متغیرها در مدل پژوهش

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضرایب غیراستاندارد	ضرایب استاندارد	خطای استاندارد	t	P
روان‌رنجورخویی	عزت‌نفس	-۰/۰۳۷	-۰/۲۴	۰/۰۰۸	-۴/۹۱۲	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	عزت‌نفس	۰/۰۱۳	۰/۰۶۷	۰/۰۱	۱/۳۳۲	۰/۱۸۳
گشودگی به تجربه	عزت‌نفس	۰/۰۲۸	۰/۱۲۲	۰/۰۱۱	۲/۶۶۶	۰/۰۰۸
توافق‌پذیری	عزت‌نفس	-۰/۰۰۴	-۰/۰۲۱	۰/۰۰۸	-۰/۴۷۱	۰/۶۳۸
وجدان‌مندی	عزت‌نفس	۰/۰۱۱	۰/۰۵	۰/۰۱۱	۱/۰۴	۰/۲۹۸
رضایت از تصویر بدن	عزت‌نفس	۰/۱۳۴	۰/۶۲۱	۰/۰۱۴	۹/۶۶۸	۰/۰۰۱
روان‌رنجورخویی	رضایت از تصویر بدن	-۰/۳۲۲	-۰/۴۶۱	۰/۰۳۴	-۹/۴۱۶	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	رضایت از تصویر بدن	۰/۲۲۴	۰/۲۴۳	۰/۰۴۸	۴/۶۳۷	۰/۰۰۱
گشودگی به تجربه	رضایت از تصویر بدن	۰/۰۶	۰/۰۵۶	۰/۰۵۲	۱/۱۵۵	۰/۲۴۸
توافق‌پذیری	رضایت از تصویر بدن	-۰/۰۳۷	-۰/۰۴۴	۰/۰۴	-۰/۹۳	۰/۳۵۲
وجدان‌گرایی	رضایت از تصویر بدن	۰/۱۲۹	۰/۱۲۵	۰/۰۵۳	۲/۴۴۴	۰/۰۱۵

جدول ۴. بررسی روابط مستقیم متغیرها در مدل پژوهش

متغیر مستقل	متغیر میانجی	متغیر وابسته	ضریب غیراستاندارد	حد پایین	حد بالا	P
روان‌رنجورخویی	رضایت از تصویر بدن	عزت‌نفس	-۰/۰۴۳	-۰/۰۵۶	-۰/۰۳۳	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	رضایت از تصویر بدن	عزت‌نفس	۰/۰۳	۰/۰۱۷	۰/۰۴۶	۰/۰۰۱
گشودگی به تجربه	رضایت از تصویر بدن	عزت‌نفس	۰/۰۰۸	-۰/۰۰۶	۰/۰۲۳	۰/۲۵
توافق‌پذیری	رضایت از تصویر بدن	عزت‌نفس	-۰/۰۰۵	-۰/۰۱۷	۰/۰۰۶	۰/۴۲۱
وجدان‌گرایی	رضایت از تصویر بدن	عزت‌نفس	۰/۰۱۷	۰/۰۰۲	۰/۰۳۴	۰/۰۲۴

براساس نتایج جدول ۳ و ۴ می‌توان به تایید یا رد اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش در عزت‌نفس پرداخت. جدول ۳ نشان می‌دهد که روان‌رنجورخویی بر عزت‌نفس اثر مستقیم معنادار دارد ($\beta = -۰/۲۴۶$ ، $t = -۴/۹۱۲$). مسیر مستقیم متغیر برون‌گرایی به عزت‌نفس معنی‌دار نیست ($t = ۱/۳۲۲$).

$\beta = ۰/۰۶۷$ ، اثر مستقیم متغیر گشودگی به تجربه به متغیر عزت‌نفس معنی‌دار است ($\beta = ۰/۱۲۲$ ، $t = ۲/۶۶۶$). اثر مستقیم متغیر توافق‌پذیری به متغیر عزت‌نفس معنی‌دار نیست ($\beta = -۰/۴۷۱$ ، $t = -۰/۲۱$). اثر مستقیم متغیر وجدان‌مندی به متغیر عزت‌نفس معنی‌دار نیست ($\beta = ۰/۰۴$ ، $t = ۱/۰۴$). اثر مستقیم متغیر

روان‌رنجورخویی با افزایش تجربه‌ی هیجانات منفی و کاهش توانمندی در مدیریت آن‌ها، به‌طور مستقیم به کاهش عزت‌نفس منجر می‌شود. فردی که دائماً درگیر افکار منفی و احساسات منفی درباره خود و دیگران است، کم‌تر می‌تواند احساس شایستگی و خودپذیری را تجربه کند. در نتیجه، افزایش روان‌رنجورخویی به‌صورت مستقیم و منفی بر عزت‌نفس تأثیر می‌گذارد.

یافته دیگر این بود که گشودگی به تجربه به طور مثبت بر عزت‌نفس اثر مستقیم معنی‌دار دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت افرادی که در ویژگی گشودگی به تجربه نمره بالایی دارند، معمولاً کنجکاو، خلاق، پذیرای ایده‌های نو و علاقه‌مند به تجربه‌های تازه هستند. این افراد تمایل دارند با ذهنی باز به دنیای اطراف نگاه کنند و در رویارویی با موقعیت‌های جدید، با انعطاف‌پذیری و اشتیاق عمل کنند. چنین نگرشی باعث می‌شود آن‌ها درک مثبت‌تری از توانایی‌ها، خلاقیت و قابلیت‌های شخصی خود داشته باشند. گشودگی به تجربه هم‌چنین، با خودآگاهی بیش‌تر، خودپذیری و پذیرش تفاوت‌ها همراه است که همگی از مؤلفه‌های مهم عزت‌نفس بشمار می‌روند. این ویژگی شخصیتی به افراد کمک می‌کند خود را نه‌تنها در چارچوب‌های محدود گذشته بلکه در افق‌های تازه ببینند که این امر موجب افزایش احساس ارزشمندی، شایستگی و عزت‌نفس می‌شود. بنابراین، گشودگی به تجربه با تقویت نگرش مثبت به خود، پذیرش توانایی‌های فردی و استقبال از رشد و یادگیری، به‌طور مستقیم موجب افزایش عزت‌نفس می‌شود.

یافته‌های دیگر نشان داد توافق‌پذیری، وجدان‌مندی و برون‌گرایی بر عزت‌نفس اثر مستقیم معنادار ندارند. در تبیین این یافته می‌توان گفت عزت‌نفس به احساس کلی از ارزش و احترام نسبت به خود اطلاق می‌شود و نقش مهمی در رفتارها، انگیزه‌ها و روابط افراد ایفا می‌کند و این تأثیرات ممکن است با ترکیب گوناگون ویژگی‌های شخصیتی در هر فرد متغیر باشند. کاتور و سینگ، در پژوهش خود، نقش پیش‌بینی‌کننده پنج عامل بزرگ شخصیت در عزت‌نفس را بررسی کردند و دریافتند که رابطه بین عزت‌نفس و پنج عامل شخصیت به تفاوت‌های فردی بستگی دارد (۳۲). پژوهش‌های دیگر نیز در نتیجه بررسی این دو متغیر پیشنهاد می‌دهند که عوامل شخصیتی به گونه هم‌زمان با عوامل خانوادگی در پیش‌بینی عزت‌نفس باید کنترل شوند (۹) و این نیز تفاوت در تأثیرات این دو عامل را بر هم توجیه می‌کند. در واقع، باید توجه داشته باشیم که عزت‌نفس یک مفهوم چندبعدی است و تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد. عواملی که در شخصیت و عزت‌نفس تأثیر می‌گذارند، پیچیده هستند و ممکن است با تجربه و محیط فرد تفاوت داشته باشند. بنابراین، ممکن است در برخی موارد، رابطه بین توافق‌پذیری، وجدان‌مندی و

رضایت از تصویر بدن به متغیر عزت‌نفس معنی‌دار است ($t = ۰/۶۲۱, \beta = ۰/۴۶۷$). اثر مستقیم متغیر روان‌رنجورخویی به متغیر رضایت از تصویر بدن معنی‌دار است ($t = -۹/۴۱۶, \beta = -۰/۴۶۱$). اثر مستقیم متغیر برون‌گرایی به متغیر رضایت از تصویر بدن معنی‌دار است ($t = ۴/۶۳۷, \beta = ۰/۲۴۳$). اثر مستقیم متغیر گشودگی به تجربه به متغیر رضایت از تصویر بدن معنی‌دار نیست ($t = ۱/۱۵۵, \beta = ۰/۰۵۶$). اثر مستقیم متغیر موافق بودن به متغیر رضایت از تصویر بدن معنی‌دار نیست ($t = -۰/۹۳, \beta = -۰/۰۴۴$). اثر مستقیم متغیر وجدان‌مندی به متغیر رضایت از تصویر بدن معنی‌دار است ($t = ۲/۴۴۴, \beta = ۰/۱۲۵$). برای بررسی اثر غیرمستقیم از روش بوت استرپ استفاده شد. براساس نتایج جدول ۴ مشاهده می‌شود که اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر متغیر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن معنی‌دار است ($b = ۰/۰۴۳, P < ۰/۰۵$). اثر غیرمستقیم متغیر برون‌گرایی به متغیر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن معنی‌دار است ($P < ۰/۰۵$). اثر غیرمستقیم متغیر گشودگی به تجربه به متغیر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن معنی‌دار نیست ($P > ۰/۰۵$). اثر غیرمستقیم متغیر توافق‌پذیری به متغیر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن معنی‌دار نیست ($P > ۰/۰۵$). اثر غیرمستقیم متغیر وجدان‌مندی به متغیر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن معنی‌دار است ($P < ۰/۰۵$). $b = ۰/۰۱۷$.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش، آزمون و تعیین برازش مدل طراحی شده براساس داده‌های مشاهده‌شده در نمونه مورد مطالعه بود. نتایج پژوهش بیانگر آن بود که روان‌رنجورخویی به صورت منفی و گشودگی به تجربه به طور مثبت بر عزت‌نفس اثر مستقیم معنی‌دار دارند. توافق‌پذیری، وجدان‌مندی و برون‌گرایی بر عزت‌نفس اثر مستقیم معنی‌دار ندارند. این یافته با پژوهش‌های زیادی (۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۹) همسو است.

در تبیین اثر منفی و مستقیم روان‌رنجورخویی بر عزت‌نفس می‌توان گفت ویژگی شخصیتی روان‌رنجورخویی نشان‌دهنده‌ی گرایش فرد به تجربه هیجانات منفی نظیر اضطراب، افسردگی، احساس گناه و ناراضی‌ت از خود است. افرادی که در این ویژگی نمره بالایی دارند، معمولاً دارای ثبات هیجانی پایین هستند، مسائل روزمره را تهدیدکننده‌تر از حد واقعی ادراک می‌کنند و در برابر فشارهای روانی آسیب‌پذیرترند. این تمایلات منفی هیجانی باعث می‌شود چنین افرادی نگرشی منفی به خود پیدا کرده، توانایی‌های خود را دست‌کم بگیرند و احساس ارزشمندی پایینی نسبت به خود داشته باشند. از این رو، می‌توان گفت که

برون‌گرایی با عزت‌نفس واضح نباشد، یا برای هر فردی متفاوت باشد. همچنین، عوامل دیگری نیز می‌توانند در تشکیل عزت‌نفس تأثیرگذار باشند؛ مانند خودشناسی، موفقیت در زندگی، روابط معنادار و سایر عوامل روانشناختی و اجتماعی. به عنوان مثال، در پژوهش‌ها به تأثیر داشتن مهارت‌های زندگی بر عزت‌نفس تأکید شده است (۳۶).

از دیگر نتایج این پژوهش این بود که رضایت از تصویر بدن بر عزت‌نفس تأثیر مستقیم معنی‌دار دارد. این یافته با پژوهش‌های پیشین (۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که رضایت از تصویر بدن، به عنوان احساسی که فرد درباره بدن خود تجربه می‌کند، می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی بر عزت‌نفس او داشته باشد. رضایت از تصویر بدن می‌تواند نقش مهمی در تشکیل و تقویت احساسات ارزشمندی و مثبتی که فرد از خود دارد، ایفا کند. احساس رضایت از تصویر بدن ممکن است به تعادل روان‌شناختی فرد کمک کند. افرادی که از تصویر بدن خود راضی هستند، معمولاً تجربه احساسات مثبت‌تری مانند شادی، اعتماد به نفس و رضایت زندگی دارند که به طور مستقیم به افزایش عزت‌نفس منجر می‌شود (۳۷). همچنین، رضایت از تصویر بدن مرتبط با احساسات مثبت نسبت به بدن فرد است و این احساس می‌تواند به تقویت احساس ارزشمندی و جلب توجه مثبت به ویژگی‌های فرد کمک کند و زمانی که فرد احساس می‌کند که بدنش با ویژگی‌ها و اندازه‌های خود سازگار است، احتمالاً احساس ارتباط مثبتی را با خود تجربه می‌کند (۴۱). زمانی که افراد احساس می‌کنند که تصویر بدنشان مورد پذیرش است و با انتظارات جامعه یا استانداردهای زیبایی مطابقت دارد، احتمالاً بهترین نسخه از خود را نشان می‌دهند و احساس مثبتی نسبت به خود دارند (۳۸). بنابراین، باید به این مسئله در نوجوانی اهمیت ویژه داده شود. در همین ارتباط، پژوهشگران پیشنهاد می‌کنند ارتقاء شفقت به خود، انسجام خانواده، کیفیت زندگی و کاهش استرس و بهبود رضایت از تصویر بدن از مهمترین وظایف مشاوران و خانواده‌ها در این دوران است. (۴۲).

از دیگر نتایج این پژوهش این بود که روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی و وجدان‌مندی به واسطه رضایت از تصویر بدن بر عزت‌نفس تأثیر غیرمستقیم دارند. در حالی که گشودگی به تجربه و توافق‌پذیری چنین تأثیری بر عزت‌نفس ندارند. این یافته با پژوهش‌های زیادی (از جمله ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷) همسو است. در تبیین اثر منفی و غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن می‌توان گفت ویژگی روان‌رنجورخویی با گرایش به تجربه هیجانات منفی مانند اضطراب، خودانتقادی و ناراضی‌ت‌ی از خود همراه است. این افراد معمولاً نگرش منفی‌تری نسبت به بدن و ظاهر خود دارند و

بیش‌تر مستعد ناراضی‌ت‌ی از تصویر بدن هستند. آنان ممکن است حتی در غیاب نقص واقعی در ظاهر، خود را نامطلوب، نازیبا یا ناکامل تلقی کنند، چرا که تمایل دارند اطلاعات را از دریچه‌ای منفی و تهدیدآمیز پردازش کنند. از سوی دیگر، رضایت از تصویر بدن یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری عزت‌نفس بویژه در نوجوانان و جوانان است. زمانی که فرد نسبت به بدن و ظاهر خود نگرش مثبت دارد، احساس شایستگی، پذیرش اجتماعی، و عزت‌نفس بیش‌تری را تجربه می‌کند. بنابراین، روان‌رنجورخویی با کاهش رضایت از تصویر بدن، به صورت غیرمستقیم باعث کاهش عزت‌نفس می‌شود. بدین معنا که اثر منفی این ویژگی شخصیتی بر عزت‌نفس، بخشی از مسیر خود را از راه کاهش نگرش مثبت نسبت به بدن طی می‌کند. به عبارت دیگر، ناراضی‌ت‌ی از تصویر بدن، حلقه‌ی واسطه‌ای است که روان‌رنجورخویی را به عزت‌نفس پایین پیوند می‌دهد (۴۳).

یافته دیگر این بود که برون‌گرایی بر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن به طور مثبت اثر غیرمستقیم معنی‌دار دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد برون‌گرا معمولاً اجتماعی، پرنرژژی، خوش‌بین، و دارای نگرش مثبت نسبت به زندگی هستند. آن‌ها تمایل دارند روابط اجتماعی فعالی داشته باشند و در موقعیت‌های بین‌فردی احساس راحتی بیش‌تری کنند. این ویژگی‌ها باعث می‌شود برون‌گرایان نسبت به خود، از جمله ظاهر و بدنشان نگرش مثبت‌تری داشته باشند. برون‌گرایی همچنین، با اعتماد به نفس بدنی، خودپذیری و احساس مقبولیت اجتماعی بیش‌تر در ارتباط است، عواملی که همگی می‌توانند سطح رضایت از تصویر بدن را افزایش دهند. وقتی فرد نگرش مثبتی به بدن خود دارد، احتمال بیش‌تری دارد که احساس شایستگی، جذابیت و ارزشمندی شخصی را تجربه کند، که این‌ها از مؤلفه‌های اصلی عزت‌نفس هستند (۴۴). بنابراین، می‌توان گفت که برون‌گرایی از راه افزایش رضایت از تصویر بدن، به طور غیرمستقیم موجب افزایش عزت‌نفس می‌شود. در واقع، تصویر ذهنی مثبت از بدن به عنوان یک واسطه روان‌شناختی، نقش مهمی در انتقال اثر مثبت ویژگی برون‌گرایی بر عزت‌نفس ایفا می‌کند.

یافته دیگر این بود که وجدان‌گرایی بر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن به طور مثبت اثر غیرمستقیم معنی‌دار دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد دارای ویژگی وجدان‌گرایی معمولاً منظم، هدف‌گرا، خودکنترل و مسئولیت‌پذیر هستند. این افراد در مدیریت رفتارهای روزمره خود توانمند بوده و بیش‌تر به سبک زندگی سالم، رعایت بهداشت فردی، تغذیه مناسب و فعالیت بدنی توجه دارند. چنین رفتارهایی نه تنها به سلامت جسمی و تناسب اندام کمک می‌کند، بلکه می‌تواند منجر به افزایش رضایت از تصویر بدن شود. از سوی دیگر، رضایت از تصویر بدن رابطه‌ای

اضطراب اجتماعی ممکن است باعث کاهش رضایت از تصویر بدن و در نتیجه، کاهش عزت‌نفس شوند. به عنوان مثال، فردی که ناراضی است و احساس می‌کند تصویر بدنش نامطلوب است، ممکن است به خودش شک کند و احساسات منفی درباره بدن خود را تجربه کند که منجر به کاهش عزت‌نفس می‌شود (۴۹).

به طور کلی، یافته‌ها نشان داد که رضایت از تصویر بدن می‌تواند به عنوان نقش میانجی در ارتباط بین برخی از ویژگی‌های شخصیتی و عزت‌نفس عمل کند. با این حال، مهم است در ارتباط با محدودیت این پژوهش به یاد داشته باشیم که هر فرد و شرایط خاص دارای ویژگی‌ها و متغیرهای گوناگونی است و نتایج ممکن است برای همه یا در همه موارد قابل تعمیم نباشند. همچنین، رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی، رضایت از تصویر بدن و عزت‌نفس ممکن است تحت تأثیر عوامل گوناگونی مانند فرهنگ، محیط اجتماعی و شرایط زندگی قرار گیرد (۳۸، ۵۰).

پیشنهادهای

تعمیم‌پذیری نتایج به جمعیت‌های دیگر (پسران، بزرگسالان، یا مناطق فرهنگی متفاوت) محدود است. مطالعات بعدی می‌توانند با نمونه‌گیری متنوع‌تر از نظر جنس، سن و موقعیت جغرافیایی و فرهنگی انجام شوند تا امکان تعمیم نتایج به گروه‌های گوناگون فراهم شود. متغیرهای دیگری مانند وضعیت اقتصادی-اجتماعی، سبک فرزندپروری، یا شرایط سلامت روانی ممکن است بر عزت‌نفس و تصویر بدن اثرگذار باشند که در این پژوهش کنترل نشده‌اند. با توجه به نقش قابل توجه رضایت از تصویر بدن در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و عزت‌نفس پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های آموزشی با هدف افزایش آگاهی در مورد رضایت از تصویر بدن و آموزش راهکارهای علمی به منظور بهبود آن برای افراد در معرض کمبود عزت‌نفس در نظر گرفته شود.

ملاحظات اخلاقی پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش توسط کمیته اخلاق با کد اخلاق IR.IAU.R.REC.1401.075 تأیید شده است و تمام اطلاعات شرکت‌کنندگان محرمانه باقی مانده و همکاری مشارکت‌کنندگان در این پژوهش به صورت داوطلبانه و با رضایت آنان بوده است.

حامی مالی

هزینه این پژوهش توسط نویسندگان مقاله تأمین شده است.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده‌پردازی: سحر ناظمیان و حسین ابراهیمی مقدم؛

مثبت و معنادار با عزت‌نفس دارد؛ به این معنا که افرادی که نگرش مثبتی نسبت به بدن و ظاهر خود دارند، معمولاً احساس ارزشمندی و خودباوری بالاتری را تجربه می‌کنند (۴۵). بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که وجدان‌مندی از راه تقویت رفتارهای مراقبتی و سالم، باعث افزایش رضایت از تصویر بدن شده و این افزایش، به نوبه خود، موجب ارتقای عزت‌نفس می‌شود. به عبارتی، رضایت از تصویر بدن در این مسیر به‌عنوان یک متغیر واسطه‌ای عمل کرده و نقش مهمی در انتقال اثر مثبت ویژگی شخصیتی وجدان‌مندی بر عزت‌نفس ایفا می‌کند.

یافته‌های دیگر نشان داد گشودگی به تجربه و توافق‌پذیری از راه رضایت از تصویر بدن بر عزت‌نفس اثر غیرمستقیم ندارند. در تبیین این یافته می‌توان گفت اگرچه گشودگی به تجربه و توافق‌پذیری هر دو از ویژگی‌های مثبت شخصیتی هستند، اما این صفات لزوماً با ادراک بدنی یا نگرش فرد نسبت به ظاهر جسمانی خود رابطه مستقیم و قوی ندارند. گشودگی به تجربه بیش‌تر به خلاقیت، تخیل، علاقه به تجربه‌های نو و انعطاف‌پذیری ذهنی مربوط است. افراد با این ویژگی ممکن است بیش‌تر به دنیای درونی، ایده‌ها و ارزش‌ها توجه داشته باشند تا به ظاهر فیزیکی و تصویری که از بدن خود دارند. از این‌رو، این ویژگی احتمالاً تأثیر اندکی بر رضایت از تصویر بدن دارد و در نتیجه مسیر غیرمستقیم آن بر عزت‌نفس از راه این متغیر واسطه معنادار نمی‌شود (۴۵). توافق‌پذیری نیز که با ویژگی‌هایی مانند مهربانی، همکاری، همدلی و اجتناب از تعارض مشخص می‌شود، بیش‌تر با روابط بین فردی مثبت و تعاملات اجتماعی سالم مرتبط است تا با نگرش بدنی یا مراقبت از بدن. به همین دلیل، ممکن است این ویژگی شخصیتی به‌طور مستقیم بر تصویر بدن اثر نداشته باشد، و در نتیجه نتواند از راه آن بر عزت‌نفس تأثیر بگذارد (۵۰). در مجموع، می‌توان گفت که مسیر غیرمستقیم این دو ویژگی بر عزت‌نفس از راه رضایت از تصویر بدن به این دلیل معنادار نیست که تصویر بدن به‌عنوان واسطه، تحت تأثیر مستقیم یا قوی این دو ویژگی قرار نمی‌گیرد. این یافته بر اهمیت نقش تفاوت‌های شخصیتی در شکل‌گیری عزت‌نفس از مسیرهای گوناگون تأکید می‌کند.

به طور کلی، پژوهش‌های بسیاری نقش رضایت از تصویر بدن را بر عزت‌نفس بررسی کرده‌اند. یکی از تئوری‌های مطرح در این زمینه، تئوری خودپذیرشی است. بر طبق این تئوری، افرادی که توانایی پذیرش خود را دارند و رضایت بیش‌تری از تصویر بدن خود دارند، عموماً عزت‌نفس بالاتری نیز دارند، به عبارت دیگر، خودپذیرشی فردی از تصویر بدن، ویژگی‌هایی مانند خودانگاره مثبت، اعتماد به نفس و پذیرش خود را تسهیل می‌کند که آنها عزت‌نفس را تقویت می‌کنند (۴۸). علاوه بر آن، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که ویژگی‌هایی مانند نارضایتی از خود، خجالتی بودن و

تقدیر و تشکر

از تمامی دانش‌آموزانی که در این طرح شرکت داشتند و هم‌چنین، کادر آموزش و پرورش مناطق ۳، ۵، ۸ و ۱۹ شهر تهران که نهایت همکاری و تلاش خود را در اجرای این طرح داشتند صمیمانه قدردانی می‌نمائیم و سپاسگزاریم.

References

- 1-Wang X, Liu X, Wang Y, Zhu T. How can people express their trait self-esteem through their faces in 3D space?. *Frontiers in Psychology*. 2021 Feb 4;12:591682.
- 2-Rosenberg M. Rosenberg self-esteem scale. *APA PsycTests*. 1965.
- 3-Minev M, Petrova B, Mineva K, Petkova M, Strebkova R. Self-esteem in adolescents. *Trakia Journal of Sciences*. 2018 Jun 1;16(2):114-8.
- 4-Ames ME, Rawana JS, Gentile P, Morgan AS. The protective role of optimism and self-esteem on depressive symptom pathways among Canadian Aboriginal youth. *Journal of youth and adolescence*. 2015 Jan;44:142-54.
- 5-Fiorilli C, Grimaldi Capitello T, Barni D, Buonomo I, Gentile S. Predicting adolescent depression: The interrelated roles of self-esteem and interpersonal stressors. *Frontiers in psychology*. 2019 Mar 15;10:433505.
- 6-La Mela C, Maglietta M, Caini S, Casu GP, Lucarelli S, Mori S, Ruggiero GM. Perfectionism, weight and shape concerns, and low self-esteem: Testing a model to predict bulimic symptoms. *Eating Behaviors*. 2015 Dec 1;19:155-8.
- 7-Orth U, Robins RW. Is high self-esteem beneficial? Revisiting a classic question. *American Psychologist*. 2022 Jan;77(1):5.
- 8-McCrae RR, & Costa PT Jr. The five-factor theory of personality. In John OP, Robins RW, Pervin LA, editors. *Handbook of personality: Theory and research*. Guilford Press; 2010 Nov 24.
- 9-Amirazodi F, Amirazodi M. Personality traits and self-esteem. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2011 Jan 1;29:713-6.
- 10-Weidmann R, Ledermann T, Robins RW, Gomez V, Grob A. The reciprocal link between the Big Five traits and self-esteem: Longitudinal associations within and between parents and their offspring. *Journal*

روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها: سحر ناظمیان و مالک میرهاشمی؛
نظارت و نگارش نهایی: سحر ناظمیان، حسین ابراهیمی‌مقدم،
مالک میرهاشمی.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

- of Research in Personality. 2018 Jun 1;74:166-81.
- 11-Asendorpf JB, Motti-Stefanidi F. Mediated disposition-environment transactions: The DAE model. *European Journal of Personality*. 2018 May;32(3):167-85.
- 12-Minev M, Petrova B, Mineva K, Petkova M, Strebkova R. Self-esteem in adolescents. *Trakia Journal of Sciences*. 2018 Jun 1;16(2):114-8.
- 13-Marshall TC, Lefringhausen K, Ferenczi N. The Big Five, self-esteem, and narcissism as predictors of the topics people write about in Facebook status updates. *Personality and individual differences*. 2015 Oct 1;85:35-40.
- 14-Kandler C, Penner A, Zapko-Willmes A. Core and surface characteristics of personality. In *Encyclopedia of personality and individual differences* 2020 Apr 22 (pp. 909-914). Cham: Springer International Publishing.
- 15-Dorčić TM, Smojver-Ažić S, Božić I, Malkoč I. Effects of Social Media Social Comparisons and Identity Processes on Body Image Satisfaction in Late Adolescence. *Europe's Journal of Psychology*. 2023 May;19(2):220. doi: 10.5964/ejop.9885
- 16-Grogan S. *Body image: Understanding body dissatisfaction in men, women and children*. Routledge; 2021 Nov 11.
- 17-Santrock JW. *Educational psychology*. McGraw-Hill; 2011.
- 18-Sari GR, Zuhra RM, Dewi WN. The Relationship of Body Image Satisfaction With Self-Esteem in Adolescent Women Who Experience Overweight. *JURNAL KEPERAWATAN DAN FISIOTERAPI (JKF)*. 2022 Apr 28;4(2):108-16.
- 19-Escrivá D, Moreno-Latorre E, Caplliure-Llopis J, Benet I, Barrios C. Relationship of overweight and obesity with body self-image dissatisfaction in urban mediterranean adolescents. *International*

- Journal of Environmental Research and Public Health. 2021 Jul 22;18(15):7770.
- 20-Wang SB, Haynos AF, Wall MM, Chen C, Eisenberg ME, Neumark-Sztainer D. Fifteen-year prevalence, trajectories, and predictors of body dissatisfaction from adolescence to middle adulthood. *Clinical Psychological Science*. 2019 Nov;7(6):1403-15.
- 21-Davison TE, McCabe MP. Adolescent body image and psychosocial functioning. *The Journal of social psychology*. 2006 Feb 1;146(1):15-30.
- 22-Neagu A. Body image: A theoretical framework. *InProc. Rom. Acad., Series B* 2015 (Vol. 17, No. 1, pp. 29-38).
- 23-Allen MS, Robson DA. Personality and body dissatisfaction: An updated systematic review with meta-analysis. *Body Image*. 2020 Jun 1;33:77-89.
- 24-MacNeill LP, Best LA, Davis LL. The role of personality in body image dissatisfaction and disordered eating: discrepancies between men and women. *Journal of eating disorders*. 2017 Dec;5:1-9.
- 25-Choi E, Choi I. The associations between body dissatisfaction, body figure, self-esteem, and depressed mood in adolescents in the United States and Korea: A moderated mediation analysis. *Journal of adolescence*. 2016 Dec 1;53:249-59.
- 26-Białecka-Pikul M, Stępień-Nycz M, Sikorska I, Topolewska-Siedzik E, Ciecuch J. Change and consistency of self-esteem in early and middle adolescence in the context of school transition. *Journal of youth and adolescence*. 2019 Aug 1;48:1605-18.
- 27-Greenberger E, Chen C, Dmitrieva J, Farruggia SP. Item-wording and the dimensionality of the Rosenberg Self-Esteem Scale: Do they matter?. *Personality and individual differences*. 2003 Oct 1;35(6):1241-54.
- 28-Barkhori H, Refahi Z, Farahbakhsh K. The effectiveness of group positive thinking skills training on motivation for progress, self-esteem, and happiness of first-grade male students. *New Approach in Educational Management*, 2005 2(5), 131-144. (In Persian)
- 29-Mohammadi N. Preliminary investigation of the validity and reliability of the Rosenberg Self-Esteem Scale. *Iranian Psychologists Quarterly*, 2005 1(4), 313-320. (In Persian) SID.
- 30-Haqshenas H. Standardization of the NEO Personality Inventory, Revised Form. *Andisheh va Raftar*, 1999, 16. (In Persian)
- 31-Taheri Torbati H, R, Balaghaan Abadi M, Ghadousi Tabar M. Preliminary examination of the psychometric properties of the Body Image Satisfaction Scale, *Behavioral Sciences Research*, 2013 Volume 11, Number 6, pp. 531-522.
- 32-Kaur A, Singh PG. The relationship between personality and self-esteem towards university students in Malaysia. *In4th ASEAN Conference on Psychology, Counselling, and Humanities (ACPOCH 2018)* 2019 Mar (pp. 410-414). Atlantis Press.
- 33-Sahidan NI, Hashim NS, Rusdi SH. The Correlation between Personality and Self-Esteem Level among Students at Universiti Sains Malaysia (USM). *In4th ASEAN Conference on Psychology, Counselling, and Humanities (ACPOCH 2018)* 2019 Mar (pp. 415-420). Atlantis Press.
- 34-Weidmann R, Ledermann T, Robins RW, Gomez V, Grob A. The reciprocal link between the Big Five traits and self-esteem: Longitudinal associations within and between parents and their offspring. *Journal of Research in Personality*. 2018 Jun 1;74:166-81.
- 35-Cherrier C, Courtois R, Rusch E, Potard C. Self-esteem, social problem solving and intimate partner violence victimization in emerging adulthood. *Behavioral Sciences*. 2023 Apr 12;13(4):327.
- 36-Firoozi M, Azmoude E, Asgharipoor N. The relationship between personality traits and sexual self-esteem and its components. *Iranian journal of nursing and midwifery research*. 2016 May 1;21(3):225-31.
- 37-Silva ML, Taquette SR, Coutinho ES. Senses of body image in adolescents in elementary school. *Revista de saude publica*. 2014;48:438-44.
- 38-Norouzi Dashtaki M, Baghbani Nadar M, Hosseinzadeh Eskooyi A, Zamani Zarchi MS, Kianimeghdam ASA. comparison of sexual function, body image concerns, and sexual self-esteem in women after natural childbirth and cesarean section. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*

- (Andisheh va Raftar), 2022, 28(4), 430-447. (In Persian)
- 39-Khodaparast S, Savari MA, Jafari Siahgoorabi P, Abdi H. The relationship between body image, self-efficacy and self-esteem in the physical participation of physical education students. *medical journal of mashhad university of medical sciences*. 2020 Apr 20;63(1):2285-99. (In Persian)
- 40-Esposito CM, Stanghellini G. The pathogenic and therapeutic potential of the gaze of the other in the clinic of "eating disorders". *Psychopathology*. 2020 Sep 3;53(5-6):291-7.
- 41-Oh E, Song E, Shin J. Individual factors affecting self-esteem, and relationships among self-esteem, body mass index, and body image in patients with schizophrenia. *Archives of psychiatric nursing*. 2017 Dec 1;31(6):588-95.
- 42-Cai Z, Gui Y, Wang D, Yang H, Mao P, Wang Z. Body image dissatisfaction and impulse buying: a moderated mediation model. *Frontiers in Psychology*. 2021 Apr 26;12:653559.
- 43-Fares K, Hallit S, Haddad C, Akel M, Khachan T, Obeid S. Relationship Between Cosmetics Use, Self-Esteem, and Self-Perceived Attractiveness Among Lebanese Women. *Journal of cosmetic science*. 2019 Jan 1;70(1).
- 44-Duchesne AP, Dion J, Lalande D, Bégin C, Émond C, Lalande G, McDuff P. Body dissatisfaction and psychological distress in adolescents: Is self-esteem a mediator?. *Journal of health psychology*. 2017 Oct;22(12):1563-9.
- 45-Skorek M, Song AV, Dunham Y. Self-esteem as a mediator between personality traits and body esteem: path analyses across gender and race/ethnicity. *PloS one*. 2014 Nov 6;9(11):e112086.
- 46-Ahadzadeh AS, Rafik-Galea S, Alavi M, Amini M. Relationship between body mass index, body image, and fear of negative evaluation: Moderating role of self-esteem. *Health psychology open*. 2018 Jun;5(1):2055102918774251.
- 47-Maryam S, Ifdil I. Relationship between body image and self-acceptance of female students. *Jurnal Aplikasi IPTEK Indonesia*. 2019 Apr 10;3(3):129-36.
- 48-ABDUL-HUSSEIN ZE, Abbas MM. BODY IMAGE AND ITS RELATIONSHIP TO SHYNESS AMONG FEMALE STUDENTS AT THE UNIVERSITY OF BASRA FOR OIL AND GAS. *Philosophica (1857-9272)*. 2023 Jan 1. 49-Krupa-Kotara K, Grajek M, Rozmiarek M, Malchrowicz-Moško E, Staśkiewicz W, León-Guereño P, Aguirre-Betolaza AM, Castañeda-Babarro A. The Role of Social Media in Internalizing Body Knowledge—A Cross-Sectional Study among Women with Different Food Preferences. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2023 Jan 23;20(3):2069.
- 50-Rymarczyk K. The role of personality traits, sociocultural factors, and body dissatisfaction in anorexia readiness syndrome in women. *Journal of Eating Disorders*. 2021 Dec;9:1-0.